గతి తప్పిన ప్రణయం

"ఒరే మాణిక్యం నువ్వు నాకోపని చేసిపెట్టాలి"

"ఏమిటది?"

"చేస్తానంటే చెపుతాను"

"చెప్తే చేస్తాను"

"తీరా నే చెప్పాక చెయ్యనంటే?"

"అనను"

"అనవని నాకు రుజువు వెట్లా?"

"అంతమాత్రం నేనంటే నమ్మకం లేదుట్రా? చెయ్యదగని పని చెబుతానా నీకు? నా మంచితనం మీకు తెలీదూ?"

"సరే, చెప్పు"

"చేస్తావన్నమాటేనా, సంతోషం–ఊ మరి, నువ్వు అక్కడికి వెళ్లి నా విషయం చెప్పి రావాలి!"

"ఎక్కడికి?"

"ఆ చంద్రం గారింటికి–"

"చంద్రం ఎవరు?"

"నీకు తెలీదా?"

"తెలీదు"

"నే చెప్పలేదూ?"

"చెప్పలేదు"

"చెప్పనేలేదూ? అయితే యెట్లా మరి? ఆ అమ్మాయి వున్నది చూచావూ, పేరు కమల–అని! ఆవిడ తండ్రి చంద్రంగారంటేను. నా విషయం ఆయనతో చెప్పి, వివాహానికి వొప్పించాలి–"

"బాగుంది పని, నేను చెయ్యను–"

"పిడుగా, చేస్తానంటివే?"

"చేస్తానని నేను వాగ్దానం చెయ్యలేదు."

"నువు చేసినట్టే భావించాను నేను–"

"భావించివుండవచ్చు, అది నాతప్పుగాదు! అయినా, ఒక వేళ మాటయిచ్చినా, – అది నాకు గుర్తు లేదనుకో–"

"నువ్వింత అబద్ధాలకోరువనుకోలేదు!"

"ఎందుకనుకోలేదు? నీకు నేను అబద్ధాలాడనని చెప్పానా? పైగా నేను హరిశ్చంద్రుడిని గాను, కనీసం అతడి ఆరాధకుడిని కాకపోతిని!"

"పోనీ, నీ వ్యక్తిగత అభిప్రాయాలు నాకెందుకు? ఈ పని నాకు నువుచేసి పెట్టాలి? నిన్నే నమ్ముకునున్నాను–"

"నే నీపని చెయ్యజాలను–"

"ఎందుకని?"

"నే నెవరినని యీ పని చేయటానికి?"

"నా స్నేహితుడివి!"

"నువ్వెవరు?"

"పెండ్లికొడుకును–"

"అబ్బాయ్, అసలే నాది తిరుగుడు బుద్ర. నావల్ల యీ విషయాలు పూర్తి అయ్యేవైతే యిప్పటికి అధమం పాతిక పెళ్ళిళ్ళయినా చేసుకునుందును!"

"నీక్కాదుగా యిది, నాకు! నాకోసం నువ్వెళ్ళు. ఈ పని నీవల్ల తప్ప, మరెవ్వరి

వల్లాగాదు; ఆ సంగతి నాకు తెల్సును?''

"నీకు తెల్సినంతమాత్రన యీ పనికాదోయ్! పెళ్లంటే మహా మురిసిపోతావుగాని, నీదగ్గిర యేమివున్నట్లు వివాహయోగ్యతలు?''

"లేకేం? నాది పెళ్లియీడు. కమలకూ అంతే!-''

పెళ్ళియీడువాళ్లందరికీ పెళ్లి అవుతుందా? మరి నాక్కా లేదేం?''

"నువు చేసుకోనన్నావు. పోనియ్ - కమలా నేనూ ప్రేమించుకున్నాం-''

"భైరాగీ! ప్రేమించికున్నంతమాత్రన పెళ్ళిళ్లు అయితే యీ ప్రపంచంలో నేను బతికే వుండకపోదును-''

"మరి??''

"నీలో యేం చూసి ఆయన నీకు పిల్ల నిస్తాడు?''

"ఏం చూచయినా యియ్యచ్చు. నాలో నన్ను చూచి యిచ్చినా యిబ్బందిలేదు!''

"నవ్వాలో, యేడవాలో నాకర్థం గావటం లేదు-''

"ఎందుకు?- మరిచాను, కమలని చూచే నా కిస్తాడు. ఆ పిల్ల నన్నొదిలి ఒక్క నిమిషమూ వుండలేదు!''

"వట్టి భ్రమ. ఇప్పుడు జరుగుతున్నది కాలంగాదా? ఇవి నిమిషాలుగావా? అయినా, ఆ పిల్లకు తన కుక్కపిల్ల దగ్గర లేకపోతే యేమీ తోచకపోవచ్చును. ఈ వెర్రి ఆపేక్షలన్నీ, తీసి అవతల బెట్టు!

కానీ చూదాం, ఆ పిల్లకు మరోడితో పెళ్లి జరిగితే యేమవుతుంది?''

"పెళ్ళి జరగదు!''

"జరిగితేనో''

"జరగదంటూంటేనా!''

"జరగతోంది గదటోయ్, వెర్రి పుల్లయ్యా ''

"ఎప్పుడూ?''

"నే చూదాను. విశ్వాన్ని యెరుగుదువా? వాడితో పెళ్లి నిశ్చయం.

తాంబూలాలు గూడా యిచ్చుకున్నారు''

"నిజంగానా?''

"నిజంగా నిజం! నాకు నీతో అబద్ధం చెప్పాల్సిన అవసరం యేమిటి?''

"లేదనుకో! ఊహూ నేనమ్మను. నాతో కమల మాటమాత్రంగానైనా చెప్పందేనా! పొద్దునే అరగంటసేపు మాట్లాడితిని!''

"కమలకూ తెలీక పోవచ్చును! ఆక్షేపణయేమున్నది?''

"అదెట్లా?''

"ప్రంపంచంలో జరిగేవన్నీ అందరికీ తెలుస్తయ్యా? అంతా చంద్రంగారి యేర్పాటేగాని యిందులో నీ, నా, అనదగ్గదేమీ లేదుగదా!''

"ఆ! నువు చెప్పే విడ్డూరం అంతా నిజమేనా? నాగతేం గాను?...నువు చెప్పిందా న్లోయేం అబద్ధం లేదుగదా!''

"ఒక్క అక్షరమూ లేదు-''

"నాగతేం గాను''

"నీకేం నిక్షేపరాయుడివి!''

"నిన్న నన్ను శుంఠంటివే - నుయ్యో, గొయ్యో చూచుకుంటాను. కమల దొరక్కుండా, నా బతుకు నిరర్ధకం.''

"వెర్రివాడా! కమలను తలదన్నగల సౌందర్యం వున్న ఆడపిల్లలు లక్షమంది వున్నారన్నది-తప్పులేనిమాట!''

"కాదు! కమలకు నా హృదయం అర్పించాను!''

"కుట్టికుంక వేషాలు నీకింకా పోలేదురా! ఇంతలో వున్నై నీ తెలివితేటలు! లాభంలేదు. అనవసరంగా బుర్రెందుకు పగలగొట్టుకుంటావ్ యీ ప్రేమ విషయాల్లో-?''

"ఏమిటి నువు చెప్పేది? నాకర్ధం గావటం లేదు.''

"ఏమీ లేదు, ఈ పిచ్చి వదులుకో''

"మళ్ళీనా? వొదులుకోను. అసలిది పిచ్చవుతేనా!''

"కాకపోతే వెర్రి. అంతేగదా. పిచ్చికీ వెర్రికీ అంత గొప్ప తారతమ్యం వుంటుందనుకోను!"

"కబుర్లకేం గాని, యీ విషయంలో నీ సలహా చెప్పు!"

"భయపడకు! నే చెప్పింది నిజంగాదు!"

"బతికాను! కాస్తలో చంపేశావు. గడుగ్గాయి వేషాలు పోనిస్తివిగాదు. కమల సంగతి నాకు తెలీదూ, ఆ పిల్ల అట్లాంటి రకంగాదు... గుండె కొట్టుకోటం యింకా ఆగలేదు...అయితే, వెళ్లు నువు తొందరగా!"

"నేనువెళ్లనని మొదటే చెప్పానుగా!"

"పోనీ, యేంచెయ్యమని సలహా"

"నా సలహాగూడా యిదివరకే చెప్పేశాను!"

"అయినా, చంద్రంగారి దగ్గరి కెళ్లటానికి నీ కభ్యంతరమేమిటి?"

"కావలసినంత వున్నది!"

"సూటిగా చెప్పు!"

"నువా పిల్లకోసం యేంపాట్లు పడ్డావు? నువే కష్టాలకోర్చి, అంత్యాన సుఖపడ్డట్టు? ఇంతవరకూ దెబ్బ తినకండానే వస్తివి. ఇకముందైనా – పడు!"

"ఏమిటి?"

"కష్టాల్లేని ప్రేమ కలకాలం వుండదు అంటారు!"

"తెలీనివాళ్లు. ఇక్కడ కష్టపడటానికేమున్నది? చేతిముందుగా, బంగారం దొరికితే-కష్టాలు పడితేగాని, దొరకదని----"

"నా యింటిగ్గాదు. వాళ్ళ యింటికి వెళ్లు రాయబారం!"

"వెళ్లనని చివరిసారిగా చెబుతున్నాను. ఈ సారి వెళ్లమన్నావా, పరిస్థితి మరీ విషమిస్తుంది. నాకు కోపం వస్తే, ఆ చంద్రం యింటికి వెళ్లి మా సిద్ధాంతిగాడికి మీ పిల్లనియ్యకండి అని చెప్పి రాగల్ను"

"ఆ పనిమాత్రం చెయటోకు, నీ పుణ్యమాయిరి. నిన్ను బతిమాలుతున్నా,

తరుణోపాయం చెప్పు-----"

"----నిన్ను చూస్తుంటే నాకు జాలి కలుగుతోంది. నా వెంటబడ్డావేమిటి?----అయితే చెబుతున్నాను, నువు మహా నీచమైన పని చేయబోతున్నావ్----"

"ఊ, పూర్తి చెయ్----"

"ఓ వుత్తరం రాయి ఆయనకి, నీ విషయం సవిస్తరంగా చెబుతూ----"

"న్నేనా? ఎట్లా రాయాలి చెప్పు----"

"అదీ నేనే చెప్పాలా? నువు రాయలేవూ ఆ మాత్రం? ----ఆయన్ని ప్రార్థించు, ప్రాధేయపడు-బాగా----"

"నువు చెపుతూండు, నే రాస్తాను----"

"ఊ, కానీ, త్వరగా కాగితం తియ్యి----"...

నాలుగురోజులు గడిచాక----

"మాణిక్యం, నీ సలహా అమోఘంగా పని చేసింది!"

"చేయదూ మరి, నే చెప్పటమూ-అది విఫలమైపోవటమూనా? ఎన్నటికి అట్లా జరగరాదు!"

"ఇక ముందు ప్రక్రియ గూడా నీ చేతి మీదిగా జరగనీ----"

"చూచావూ, నా సంగతి నువింకా పూర్తిగా గ్రహంచలేకపోయావు. నాచేతి మీదిగా క్రియలు జరుగనేరవు!' సలహాలు చెప్పటానికి మాత్రం యెవడైనా మన తరవాతే! ఐతే వివరంగా, యేమయిందో చెప్పు."

"ఏమౌతుంది? మనం రాశిన వుత్తరం మీదట, చంద్రంగారు సమాధానం యిచ్చారు. చదూతావిను ఆ వుత్తరం...'మీ వుత్తరం నేను చూచాను, మీరు రాశిన విషయమై నా అభ్యంతరం యేముంది? పదోతారీకు వుదయం పదిగంటలకు మీరు మాయింటికి రాండి-అన్ని విషయాలూ మాట్లాడుకుందాం. స్వయంగా' ... ఎంత ముచ్చటగా వుందో చూడు వుత్తరం-"

"నీ మొహం! చాలా అమర్యాదగా వుంది. ఆయనే మనింటికి రావల్సింది,-"

"నీకంతా అనుమానం. ఆయనింటికి నే వెళ్లటం మామూలే గనక, యేమీ అనుకోనని రాశివుంటాడు? అందులో యేమున్నది?"

"దాన్లోనే వున్నది. నాకు నమ్మకం లేదు యిది సెటిలవుతుందని? నీకు లేని అభిమానం నాకు దేనికి?–పోనీ, యేంచేదామనుకున్నావ్?"

"నీ అంతటివాడికి అది తోచకండా వుండదు. అయితే నన్ను పరీక్షిద్దామని, అడుగుతున్నావనుకుంటాను – చెబుతా విను. మనమిద్దరం వెళ్ళి ఆ నిర్ణీత కాలానికి చంద్రంగారింటి దగ్గిర హాజరవుదాం. తరవాత జరగాల్సిన రీతిని జరుగుతుంది."

"నీ బుద్ధికింత మాత్రమే తోస్తుంది మరి? నేనెందుకు అక్కడికి?"

"నేను చాలాసేపు ఆలోచించాను. నువురావటం అత్యావశ్యకం."

"ఎట్లా?"

"నాకు మతి సరిగ్గా వుండదు. అదీగాక, అన్ని విషయాలూ తెలీవు. నువు పక్కనుండి ప్రతిక్షణమూ కర్తవ్యం ఆదేశించాలి. మొదటిసారే నా అవకతవకతనం వాళ్లకు తెలియరాదని నా అభిప్రాయం–"

"ఆ చివరి మాటమీదే నిలబడివుండు. నువు అవకతవకవాడివనే నువేవొప్పుకుంటున్నావుగదూ. ఆ మాట నేనంటే యెగిరిపడతావు. నీ మనో దౌర్బల్యం వ్యక్తం అవుతున్నది యీ చిన్న సందర్భంలో. నీ గుణగుణాలతో నాకేంపని----నీవెంట నేను రాను. రావాల్సిన అవసరం నాకు లేదు!"

"నీకున్నదని నేనన్నానా? నాకోసం, నా క్షేమంకోసం నా శ్రేయస్సుకోసం రమ్మన్నాను–"

"నువు, నీ క్షేమం, నీ శ్రేయస్సు నాకు కావల్సినవేగాని, నీ వెంటరాన్నేను. తోకవెంట నారాయణా? నేనేం తోటి పెళ్ళి కొడుకునా యేం?"

"అబ్బ, నా అభిప్రాయం అర్థంగాలేదు నీకు, క్షమించి----"

"ఆగు–నీకు సలహాయిస్తున్నా–ఆ సమయానికి అక్కడికి వెళ్ళు. ఆ చంద్రంగారేదో మాట్లాడుతాడు. నిన్ను గురించి గొప్పగా చెప్పుకో. ఆ కమలతో ముందుగా చెప్పు నిన్ను గురించి స్ట్రాంగ్‌గా రికమెండ్ చెయ్యమని! అంతే. పనిజరిగేదీ, జరగందీ

చంద్రం తెలివిమీద ఆధారపడి వుంటుంది!''

''ఉజ్జాయింపుగా యేం జరిగేదీ ఊహించలేవూ?''

''నాకు నమ్మకంలేదని మొదటనే చెప్పా. అయినా అదృష్టాన్ని పరీక్షించుకో-''

''ఏమయినా నువ్వొస్తేనే రైటని వున్నది నాకు. నువేమో-''

''కాదులే, నేనురాను. నువెళ్లి-పని చూచుకురా, - ఆయన్తో మాటాడిన వెంటనే నన్ను కల్సుకుని, చెప్పు యేం జరిగిందో-''

''సర్లే అంతే చేస్తా!-''

''నువు మాత్రం అక్కడ దర్జాగా ప్రవర్తించాలి! ముభావంగా మాటాడు ఆయన్తో. గౌరవానికి లోటు రాకుండా చూచుకో-''

''అది నేను చాలా రోజుల్నించీ అనుకుంటున్నాలే----''

పదో తారీకు ఒంటిగంటకు----

''ఏంరా, సిద్ధాంతీ - రొప్పుతూ వొస్తున్నావ్-''

''మరిచిపోయావాయేం, యివాళ పదో తారీఖు.''

''అదా! వెళ్లొచ్చావా, యేమయింది. కాయా, పండా?----చెప్పు----''

''నీ సలహా యేమీ పని చెయ్యలేదు. నేనుట్టి వెధవకింద వాళ్లు జమకట్టుకున్నారు----''

''అదేం? నేను వెధవని కాను అని చెప్పలేకపోయినావా?''

''నా మొఱ ఆలకించిందెవరు? అందుకనే నువూ వెంటవుండాలని కోరింది. నా ఖర్మమిట్లా కాలింది మరి!''

''ఎట్లా కాలిందంటావు? వివరం....''

''నీ మొహం, నా మొహం. వివరంయేమిటి నాకు తోడు. ఊఁ కానీ, తప్పదు మరి-చేసిన పాపం చెబితే పోతుందంటారు!''

''నే చెబితే మరి విన్నావా? ఇంతకన్నా నీచమైనపని వుండబోదని మొదటనే చెబితిని. నా సలహా నీవు అనుసరించకపోయేసరికి, నీకు కావాల్సిన అవమానం

కావాల్సిందేనని, ప్రోత్సాహం యిస్తున్నట్లుగా నటిస్తూ వదిలాను. నాకు తెల్సు యీ పని జరుగుతుందని, కాకపోతే----''

''మళ్ళీ యీ విషయంలో తలయెత్తకుండా జరిగింది. పరాభవం కావల్సిందే నాకు. వెళ్ళగానే దణ్ణం పెట్టాను చంద్రంగాడికి! నీకోసమే కాచుకున్నానన్నాడు.''

''ఏకవచనం యేమిటని నాలో నేను గొణుక్కున్నా. చావుకబురు చల్లగా చెప్పాడాయన. వెళ్ళగానే 'టీ' యిచ్చాడు. పని అవుతుందిగదా అనుకున్నాను----''

''ఇంతకూ యేమని చెప్పాడు?''

''ఇంకా యేడిపించాలనా నన్ను? కానీ, నా ఖర్మ-యేంచెయను? ''మా కమలని పెళ్లి చేసుకుందామని వున్నదా నాయనా?'' అన్నాడు----''

''మంచిదేగదా? యేమన్నావు?''

''అవునన్నాను? నా వుత్సుకత అంతా చూపాను. బూడిదలో పోసిన పన్నీరయింది.''

''ఊ----''

''ఆశ వొదులుకో అన్నాడు. యేమన్నాను. అంతే నన్నాడు. మా కమలని చేసుకోటానికి కలెక్టర్లంతా పడిగాపులు పడుతున్నారన్నాడు. నాకేం ఆస్తి లేదన్నాడు. వుద్యోగం లేదన్నాడు. వాళ్ల కాలిగోరికి నే పోలనన్నాడు. బాగా తిట్టాడు. భరించలేకపోయాను. నన్ను తిట్టటం అన్యాయమన్నాను. కమలని బాగా ప్రేమించానన్నాను. అభిమానించానన్నాను. ప్రతి కుక్కా ఆ పని చెయ్యగలదన్నాడు----''

''సరిగ్గా నే నదే అన్నాను----''

''ఇద్దరూ ఒకటే:-ఏమయినా, నాకు కమలనియ్యనన్నాడు. ఎల్లాగన్నాను. నాకేమన్నాడు. చస్తానన్నాను. చావమన్నాడు----''

''హ, హ, హో,...బాగా అన్నాడు. వెధవాయీ నువ్వు----''

''ఇకిలించటంగాదు, నాకు జరిగిన పరాభవం, నీకూ జరిగినట్టే----''

''ఎంతమాత్రం కాదు, నవ్వినా, నగ్గిసినా అది నా యిష్టం-''

''పోతే-చంద్రాన్ని బాగా తెగనాడాను. గెటౌటన్నాడు. నేరుగా కమలవున్న

గదిలోకి వెళ్లాను. నన్ను చూసి ముఖం ముడుచుకుంది. ఏమిటీ అన్యాయం అన్నాను. ఏమీ తెలీనట్లు నటించింది. ''మా నాన్నకి యిష్టం లేదే, యెట్లా?'' అన్నది. లేచిపోదాం రమ్మన్నాను. రానంది. ఖచ్చితంగా చెప్పేసింది. నన్ను మర్చిపోవటానికి ప్రయత్నిస్తానంది. నాగతికి తనేం చెయ్యలేనంది. పిచ్చెక్కినట్లయింది...నీకోసం వెదికాను, ఇక్కడ కనిపించావు...''

''హ, హా.... బాగా, ... హా...'' ❋

(ఆంధ్ర సచిత్ర-వార పత్రిక 13-6-1951)